

12. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ

1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan kazanımlardan bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

1. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerinin kazanımları, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 12

Kazanım: 2.1. Kuvay-ı Milliye hareketinin oluşumundan Büyük Millet Meclisinin açılışına kadar olan süreçte meydana gelen gelişmeleri açıklar.

1. 22 Haziran 1919'da yayımlanan Amasya Genelgesi'nde "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." kararı alınmıştır.

Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde alınan bu kararın amacını açıklayınız.

Kazanım: 2.2. Büyük Millet Meclisinin açılış sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar.

2. Birinci Meclis; ulusal bağımsızlıktan ödün vermeyen, tutsaklığın her türüne karşı çıkan müdafaa-i hukuk anlayışının somut bir ifadesiydi. Dünya siyasi tarihinde örneği olmayan, gerçekten demokratik, savaşçı bir yönetim organı, benzersiz bir temsilî kurumdu. Yetkisini ve yaptırım gücünü, kökleri eskiye giden özgürlük tutkusundan alıyordu. Maddi zenginliğe ya da teknolojik gelişmeye değil inanca ve kararlılığa dayanıyordu.

Bu metinde geçen “Birinci Meclis ... müdafaa-i hukuk anlayışının somut bir ifadesiydi.” **sözüyle anlatılmak isteneni açıklayınız.**

Kazanım: 2.3. Sevr Antlaşması'nın Millî Mücadele sürecine etkilerini analiz eder.

3. Paris'e giden Osmanlı heyeti ve İtilaf Devletleri arasında 10 Ağustos 1920'de Sevr Antlaşması imzalandı. Ancak Sevr Antlaşması Mebusan Meclisi tarafından onaylanmadığı için hukuken geçersiz sayılmış, Millî Mücadele'nin başarıya ulaşması ile de uygulanabilirliğini fiilen kaybetmiştir.

Sevr Antlaşması'nın bazı maddelerine aşağıda yer verilmiştir.

- İstanbul ve çevresi Osmanlı Devleti'ne bırakılacak ancak antlaşma hükümlerine uyulmazsa İstanbul Osmanlı Devleti'nden alınacak.
- Arap toprakları, İngiltere ve Fransa'nın mandası altına alınacak.
- Doğu Trakya ve Batı Anadolu Yunanistan'a verilecek.
- Antalya, Muğla, Aydın ve Afyon İtalyan nüfuz bölgesi olacak.
- Rodos ve On İki Ada İtalyanlara, diğer Ege Adaları Yunanlara bırakılacak.
- Mardin, Urfa, Antep Fransa'ya kalacak; Adana'dan Kayseri ve Sivas'ın kuzeyine kadar olan bölge Fransız nüfuzuna dâhil edilecek.
- Boğazlar, Osmanlı Devleti'nin üye olmadığı "Boğazlar Komisyonu" adlı uluslararası bir örgütün yönetimi altında ve bütün devletlerin gemilerine açık olacak.
- Osmanlı silahlı kuvvetlerindeki asker sayısı en çok 50.700'e çıkarılabilecek ve deniz gücü sınırlandırılacak.
- Kapitülasyonlardan tüm İtilaf Devletleri yararlanacak ve Osmanlı Devleti savaş tazminatı ödeyecek.
- Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. maddesi yürürlükte kalacak.

Osmanlı Devleti'nin bu antlaşmayı uygulaması hâlinde karşılaşacağı olumsuz durumları değerlendiriniz.

Kazanım: 2.4. Doğu ve Güney Cephelerinde verilen mücadelelerin ülkemizin bağımsızlık sürecine katkılarını kavrar.

4. Kâzım Karabekir Paşa'nın Ermenilere karşı kazanılan zaferle ilgili değerlendirmeleri aşağıda verilmiştir.

"Antlaşma şartlarımızı kabul etmeyen Ermenilere karşı taarruz başlattım. Son darbelerden sonra Ermeniler antlaşma şartlarımızı kabul ettiler. Antlaşma şartı olarak 2.000 tüfek, 3 batarya seri ateşli dağ topu ve 40 makinalı tüfeği Ermenilerden alarak Şark (Doğu) Cephesi'nin ilk zafer hediyesi olarak Garp (Batı) Cephemize gönderdim. Ermenilerin Sevr Antlaşması'ndaki imzalarını geri aldık. Bugünü, bu uğursuz antlaşmanın yırtıldığı gün olarak kutladık."

Kâzım Karabekir Paşa'nın, Doğu Cephesi'ndeki zaferi "uğursuz antlaşmanın yırtıldığı gün" olarak kutlamanın nedenini açıklayınız.

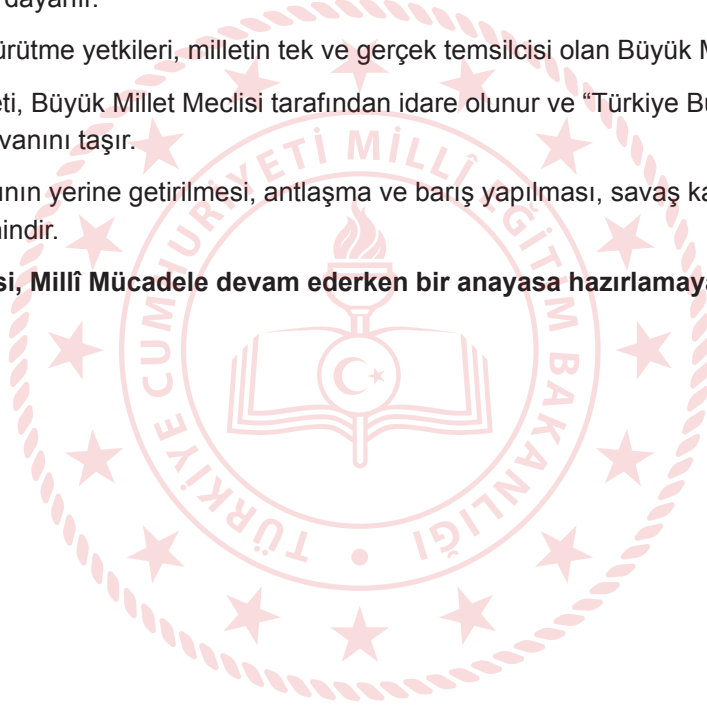
2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 12

Kazanım: 2.5. Düzenli ordunun kurulmasından Mudanya Ateşkes Antlaşması'na kadar meydana gelen gelişmeleri Türkiye'nin bağımsızlık sürecine katkıları açısından analiz eder.

5. Millî Mücadele devam ederken ülkede yaşanan karışıklıklara son vermek için yeni bir anayasaya gereksinim duyuldu. Bu ihtiyacı karşılamak amacıyla Büyük Millet Meclisi (BMM), özel bir gündemle toplanarak yeni bir anayasanın hazırlanması için çalışmalara başladı. Yapılan görüşmelerin sonunda 20 Ocak 1921 tarihinde Teşkilât-ı Esasiye Kanunu kabul edildi ve uygulamaya konuldu. Bu Anayasa 1924 yılında yeni bir anayasa hazırlanana kadar yürürlükte kaldı. 1921 Anayasası'nın önemli maddeleri şunlardır:
1. Egemenlik kayıtsız ve şartsız milletindir. Yönetim şekli, halkın mukadderatını bizzat ve bilfiil idare etmesi esasına dayanır.
  2. Yasama ve yürütme yetkileri, milletin tek ve gerçek temsilcisi olan Büyük Millet Meclisi'nde toplanır.
  3. Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisi tarafından idare olunur ve "Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti" ünvanını taşır.
  4. Din buyruklarının yerine getirilmesi, antlaşma ve barış yapılması, savaş kararı verilmesi gibi temel haklar BMM'nindir.

Büyük Millet Meclisi, Millî Mücadele devam ederken bir anayasa hazırlamaya niçin gerek duymuştur? Açıklayınız.

Kazanım: 2.6. Millî Mücadele sonucunda kazanılan diplomatik başarıları ülkemizin bağımsızlığı açısından değerlendirir.

6.

Sevr Barış Antlaşması (10 Ağustos 1920)	Kapitülasyonlardan tüm İtilaf Devletleri yararlanacaktır.
Lozan Barış Antlaşması (24 Temmuz 1923)	Adlî, mali, idari ve ekonomik ayrıcalıklar içeren kapitülasyonlar tamamen kaldırılacaktır.

Buna göre Lozan Barış Antlaşması'nda kapitülasyonlara ilişkin düzenlemenin ne gibi sonuçları olmuştur? Açıklayınız.

